

## TÖRTÉNETTUDOMÁNYI TALÁLKOZÓ

Július 10. és 18. között immár harmadik alkalommal tartotta meg nyári Történettudományi Találkozóját a Vásárhelyi Történelmi Kör. A rendezvényt Berecz János a Bethlen Gábor Református Gimnázium igazgatóhelyettese, önkormányzati képviselő nyitotta meg. A konferencia célja a régióban való hagyományteremtés mellett az volt, hogy egy fórumon belül kapjanak helyet a történettudomány és társtudományai: a régészet, a nyelvészet, művészettörténet. A szervezők szándékainak megfelelően az előadók megoszthatták újabb kutatási eredményeiket a szakmai és a nemzeti múltjuk iránt elkötelezett közönséggel. Az Emlékpont Múzeum konferenciatermében a kilenc nap alatt 67 előadó és szereplő közreműködésével 74 előadás és verses beköszöntő hangzott el. A program Daubner György: A hunok titkos története című filmjével kezdődött, amelynek a nyitónapon volt egyben a magyarországi ősbemutatója is. A találkozó előadásainak tematikája az ókortól kezdve a legújabb kort is magában foglalta. A konferencián hódmezővásárhelyi fiatal történészek is előadást tartottak. Bán András, Palotás György, Palotás Zsolt, Nagy Gyöngyi. Dr. Szabó Pál (Szegedi Tudományegyetem) pedig az 1440. évi nándorfehérvári török ostromot ismertette a közönséggel. Az Emlékpont munkatársai közül Vincze Gábor, Mészáros Tamás, Szabóné Sass Szilvia a közelmúlt eseményeit mutatták be. A találkozón ebben az évben is részt vett Mihály Árpád szobrászművész, aki pályatársa, Kothay Nándor szobrászművész művészetét mutatta be. A konferencia szakmai színvonalát jelezte, hogy több hazai egyetemi oktató is előadást tartott. Dr. Révész László (Szegedi Tudományegyetem) a honfoglalás kori magyar művészetet és értelmezésének lehetőségeit, kutatástör-

ténetét ismertette. Dr. J. Újváry Zsuzsanna (Pázmány Péter Katolikus Egyetem) a török-magyar mindennapi együttélés problémáit ábrázolta a drinápolyi békét követő esztendőkből. Prof. Dr. Font Márta akadémikus (Pécsi Tudományegyetem) a 600 évvel ezelőtti grünwaldi csata előzményeit, menetét és következményeit ismertette. Dr. Szádeczky-Kardoss Irma jogtörténész az idén Magyarországon bemutatott Báthory-film kapcsán ismertette kutatásait, valamint Báthory Erzsébet és Thurzó György nádor szlovák megítélésének módosulását. Nagy érdeklődés kísérte a szegedi helytörténész, Forró Lajos előadását, aki a délvidéki magyarellenes atrocitásokra hívta fel a figyelmet, Magyarkanizsa, Adorján és Martonos 1944-45 között meggyilkolt magyar áldozataira emlékezve. Szekeres Imre Gyula megrázó visszaemlékezésében mondta el nyolc évi szenvedését a Szovjetunió vorkutai lágerében. A találkozó lengyel előadója, dr. Konrad Sutarski költő filmvetítéssel összekapcsolt előadása a katyn-i mészárlást ismertette. A szervezők közül Dani D. Pál a magyar őstörténet kutatásainak nehézségeiről beszélt. Pintér István az 1916. évi dél-tiroli áttörésről tartott előadást.

A találkozó napjainak az irodalom és a zene is részét képezte. Folyóiratunkat, a Vásárhelyi Látóhatár első számát Fuchszné Benák Katalin főszerkesztő mutatta be, kiemelve a lap nyitottságát a fiatal helyi tehetségek felé, valamint a helyi művészeti értékek fontosságát és a lap hasábjain való közzétételét. A találkozó hétfői „szabad napján” irodalmi műsor keretében az Árpád-utcai Tájházból Hetényi György, Szent Ferenc, dr. Szabó Pál a verseiből olvasott fel és Juhász Erika énekelt. A programot a Hunyadi-kori hagyományörzők harci bemutatója, tánc és női viselet színesítette.

Szabó Pál

## VÁSÁRHELYI ÜZENET

Ocsosvsky László lírai hangvételű festményeiből nyílt kiállítás április 1-jén a budapesti Eötvös Könyvtárban. *Mit fest ez az erdélyi gyökerű alkotó?* Merül fel a kérdés. „Mindent, amiben örömet leli, amiben megtalálja a szépet” mondotta megnyitó beszédében Fehér József író, költő, a Kárász József Alapítvány elnöke. A szépséget és a harmóniát, képeinek gondos „megkomponálásával”, kellemes pasztell színeivel éri el. Festményeiről békés derű és meghittség árad. Életművére, festményeire, írásaira a sokrétűség a jellemző; irt novellát, verset, esszét, regényt, drámát, hangjátékot. Az irodalmi délutánon Fehér József verseit is bemutatták, melyeket Siklósi Edit zenésített meg. Lakatos Betti előadásában angolul hangzott el az *Elmúlt a nyár, Szerelmed már csak emlék* és a *Ne menekülj előlem!* című dalok, míg magyarul Szemerédi Betti csodálatos hangján. Ezek közül két dal egy ausztrál filmben is elhangzik majd. Fehér József bemutatta Kárász József munkásságát, szellemi örökségét ápoló alapítvány tevékenységét.

Szeptember 18-án az óbudai Kélli Vendéglőben — Krúdy Gyula törzshelyén — a Krúdy Irodalmi Kör tagsága előtt mutatkoznak be.

Október 4-5-én a Magyar Kultúra Lovagrenddel és a Krúdy Gyula Irodalmi Körrel közösen az Európa Kultúra Napokon Óföldéakon, Algyőn, Mártélyon és Székkutatason tartanak közös rendezvényt.

Október 21-én a pestlőrinci Zilahi Kávéházban mutatkoznak be.

Tudósítónktól

## DÁTUMBÖNGÉSZŐ

### AUGUSZTUS

1. 1898 **Díszelőadás** keretében mutatják be a Nyári Színkörben Tóth Ede *Tolonc* című színművét, amelyben Jászai Mari is fellép.

5. 1722 **Gróf Károlyi Sándor Schlick Lipóttól** megvásárolja a vásárhelyi uradalmat.

7. 1910 Vásárhelyen megszületik **Elkán László (Lucien Hervé)** fotóművész, műgyűjtő.

13. 1897 Rákosszentmihályon megszületik **Péczy Attila** orvos, népzene gyűjtő, muzeológus, mineralógus. 1930-tól 1948-ig orvos Vásárhelyen. Az 1930-as években Bartók Béla megbízásából Zala és Csongrád megyékben népdalokat gyűjt. Németh László *Égető Eszter* című regényében róla mintázza Gulácsy alakját.

### SZEPTEMBER

1. 1903 Vásárhelyen megszületik **Hamza Dezső Ákos** filmrendező, festőművész. Többek között a *Gyurkovics fiúk*, a *Külvárosi őrszoba* és az *Egy szoknya, egy nadrág* című filmek rendezője. 1956-tól Braziliában él, főleg festéssel foglalkozik. 1989-ben hazatér, és Jászberényben telepedik le, ahol 1995-ben nyílik meg állandó múzeuma.

16. 1866 Vásárhelyen megszületik **Koncz Pál** építőmester. Többek között ő vezeti az újvárosi templom, a Zárda és az egykori Keleti-ház építését.

24. 1908 Szentesen megszületik **Mátyás Sándor** tanár, műfordító. 1933 és 1948 között a Bethlen Gábor Református Gimnázium tanára. Németh László *Égető Eszter* című regényében róla mintázza Bozsó alakját.

28. 1872 Vásárhelyen megszületik **Halasy Mihály** papucsmester. A Halasitelep (később Kertváros) névadója. A mai Nagy András János, a Nap és a Rezeda utcák területén lévő birtokát osztja fel, az első lakóházak az 1930-as évek végén épülnek.

Összeállította: Kovács István